

Porin kaupunki
PL 121, 28101 PORI
0137323-9

Lausunto Tukes 9204/03.00.02/2026

Asia

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) lausunto Forcit Pori Oy Ab:n hakemusta maanpuolustuksellisesti tärkeän TNT-tuotantolaitoksen sijoittamiseksi Porin kaupungin alueelle (kiinteistö 609-464-10-46, Parkanontie 788).

Asian kuvaus

Forcit Pori Oy Ab on hakenut maanpuolustuksellisesti tärkeälle tuotantolaitokselle rakentamislain (751/2023) 43 c §:n mukaista sijoittamislupaa kiinteistön 609-464-10-46 esisopimuksen mukaiselle erottamattomalle määrälle.

Kyseessä on rakentamislain 43 c §:n mukainen sijoittamislupahakemus, jossa arvioidaan sijoittamisen edellytykset maanpuolustukselle tärkeälle tuotantolaitokselle (rakentamislaki 46 b §). Porin kaupungin rakennusvalvonta pyytää lausuntoa rakentamislain 67 a §:n perusteella.

Asian taustaa

Tukes on 24.4.2025 antanut lausunnon (Dnro Tukes 5052/03.00.02/2025) Porin kaupungin rakennusvalvonnalle TNT-tuotantolaitoksen sijoittamislupahakemuksesta, 609-464-10-15 (Kalviikintie, Pori). Tukes on lausunnossaan todennut, että suuronnettomuusvaarallista räjähdetehdasta ei voida sijoittaa kiinteistölle 609-464-10-15 rakentamislain (751/2023) 62 §:n mukaisen sijoittamisluvan perusteella, koska kyse on ympäristöön merkittävästi vaikuttavasta rakentamisesta ja kemikaaliturvallisuuslain (390/2005, kemikaaliturvallisuuslaki) 23 §:n mukaista kemikaaliturvallisuuslupaa edellyttävästä toiminnasta.

Tukes on todennut lausunnossaan, että kemikaaliturvallisuuslain 18 §:n mukaan toimintojen luonto- ja ympäristövaikutukset tulee selvittää riittävästi ennen niiden sijoituspaikan ratkaisemista. Lisäksi kemikaaliturvallisuuslain 20 §:n mukaan laitoksen sijoittaminen edellyttää

oikeusvaikutteisen kaavan laatimista. Tällöin laitoksen sijoittamisessa voidaan huomioida sijoituspaikan ja sen ympäristön nykyinen ja tuleva kaavassa osoitettu käyttötarkoitus ja kaavamääräykset. Tukes on lisäksi todennut, että suuronnettomuusvaarallisen räjähdetehtaan kemikaaliturvallisuusluvan myöntämisen edellytyksenä on lainvoimainen kaava.

Tukesin 24.4.2025 antama lausunto perustuu lausunnonantohetkellä voimassa olleeseen kemikaaliturvallisuuslainsäädäntöön.

Lausunto

Tukes antaa lausuntonsa vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin turvallisuudesta annetun lain (390/2005, kemikaaliturvallisuuslaki) perusteella. Kemikaaliturvallisuuslain 20 a §:n mukaan maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamisessa ei sovelleta, mitä kemikaaliturvallisuuslain 20 §:ssä säädetään kaavan huomioon ottamisesta, jos maanpuolustukselle tärkeälle tuotantolaitokselle on myönnetty rakentamislain 43 c §:n mukainen maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamislupa.

Kemikaaliturvallisuuslain 20 a § on tullut voimaan 21.4.2026. Lainsäädäntömuutoksen esitöiden (HE 3/2026 vp) mukaan rakentamislain mukainen maanpuolustukselle tärkeän sijoittamisluvan käyttö on tehty poikkeukseksi kaavoitukselle. Lisäksi lain esitöissä todetaan, että kemikaaliturvallisuuslain 17–19 §:ssä on tuotantolaitoksen sijoittamista koskevia säännöksiä, joiden pohjalta kemikaaliturvallisuuslain nojalla tehdään harkinta sijoitusluvan saaneen tuotantolaitoksen soveltuvuudesta kyseiseen kohteeseen.

Lausuntopyynnön liitteenä on puolustusministeriön lausunto Forcit Pori Oy:n TNT-tehdashankkeen maanpuolustuksellisesta merkityksestä. Lausunto on annettu kemikaaliturvallisuuslain 25 b §:n 1 momentin ja rakentamislain 43 c §:n 3 momentin nojalla. Puolustusministeriö toteaa lausuntonaan, että Forcit Pori Oy:n TNT-tehdashanke on kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) 25 b §:n 1 momentin ja rakentamislain (751/2023) 43 c §:n 3 momentin mukainen maanpuolustuksen kannalta tärkeä tuotantolaitos. Täten kyseiseen hankkeeseen sovelletaan mitä kemikaaliturvallisuuslain 20 a §:ssä säädetään tuotantolaitoksen sijoittamisesta.

Tukes toteaa lausuntonaan, että nyt haettava rakentamislain maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen mukainen sijoittamislupa luo edellytykset kemikaaliturvallisuuslain mukaisen luvan käsittelylle kaavoittamattomalla alueella. Tukes arvioi laitoksen sijoittumisen edellytykset kemikaalionnettomuuksien vaikutusten perusteella erillisessä kemikaaliturvallisuuslain mukaisessa lupakäsittelyssä.

Lisäksi Tukes huomauttaa Porin kaupunkia siitä, että aineistossa esitetyt suurimmat räjähdeonnettomuuksien suoja-alueet, eli k-arvokertoimella 60 laskettu suojaetäisyys, ulottuu Noormarkun keskustan pohjoisosaan. Tämä tarkoittaa, että yhteiskunnan herkimpien toimintojen sijoittaminen kyseiselle alueelle voi rajoittaa tuotantolaitoksen toimintaa tai jopa estää toiminnan joiltain osin. Tällaisia kohteita ovat räjähteiden valmistuksen, käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista annetun asetuksen (1101/2015) liitteen 1 mukaisesti esimerkiksi sairaala, vankeinhoitolaitos, hoitokoti, vanhainkoti, lastentarha tai muu vastaava laitos, jossa olevat ihmiset tarvitsevat ulkopuolista apua evakuoitilanteessa.

Lisäksi sijoittamislupaa myönnettäessä tulee varautua suunnitellusta maanpuolustuksellisesta kohteesta mahdollisesti aiheutuviin muihin maankäyttöä koskeviin rajoituksiin tai suunnittelutarpeisiin. Esimerkiksi kohteen läheisyyteen ei saa sijoittaa sellaisia toimintoja, joista aiheutuu tai voisi aiheutua vaaraa nyt sijoitettavalle tuotantolaitokselle.

Tukes katsoo, että edellä mainittu asia tulee ottaa huomioon sijoittamislupaa koskevaa päätöstä tehtäessä sekä kunnan tulevassa maankäytön suunnittelussa.

Lisätietoja lausunnosta

Lisätietoja antaa Kati Hietämäki, etunimi.sukunimi@tukes.fi, puh. 029 5052 011

Esittelijä: Kati Hietämäki, Ryhmäpäällikkö

Ratkaisija: Kirsi Levä, johtaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

Johtaja Kirsi Levä
4.6.2026

Ryhmäpäällikkö Kati Hietamäki
4.6.2026